

ՀԱՐՑ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ՊԱՌՈՒԹԵԱՆ ՍԱՍԻՆ

(Տ. Ա. — Լիճ). — Ձեր զգացած անհանգստութիւնն ները, նոշին վերք յագնութիւնն ու ծովածիւնը, կեսերին պղուամբը ևայլն, պնդութեան և գէջ մարտութեան հետեւանք նն: Մեր երկիր կլիման, միջավայրը, անդառան թիւնը, աշխատանքը հիմնավիճ տարրեր են այսակի պայմաններին: Ենի կ'ուզնիք յարմութեամբ տանիլ կեսարի պայքարը, կինսարմանակն և ընկերացին ան-ակալինի, պէտք է գիտնանք յարմարի տեղական պայմաններուն, Ան՝ Ֆիդիքառլու, Ան՝ մնակառ թեամբ, Ան՝ ապրելակիրով, ևայլն: Եւրազացիները՝ երք օտար երկիր կ'երթան և չեն յարմարի տեղական պայմաններուն, յանալի կը հիւանդանան, ինչպէս արեւելեան ժողովուրդները՝ երք Եւրոպ կամ Ամերիկա կը գաղթն: Պնդութեան և անոր հետևանք-ներուն մասին կարգացիք յաջորդ Թիւերուն մէջ լոյս տեսնելիք յոդուածները:

ԱՆ ՈՐՈՇ ՑԱՒԵՐ

(Տ. Բ. — Եափա). — Ձեր տուած տեղեկութիւնները բոլորովին անբաւական են որոշելու համար այդ այրի կնոջ հիւանդութիւնը, «որ Յ ամիսէ ի վեր զանազան ցաներով կը տառապի»: Անհրաժեշտ է կարգ մը տեղական և ընդհանուր ընսանդիւններ ընկի, պատմար գիտնալու և բառ այլմ դարմանելու համար: Կը ցանիք ուրեմն որ չենք կրնար գոհացում տալ ձեր հարցումին:

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ՍԱՍԻՆ

(. — Յօնոթին): — «Ի՞նչ են Ներկայ հայ ու բիորդներուն խուաններն ու գաղափարները ամուսնութեան մասին, ի՞նչպէս կ'ըմբռնեն ամսնը ամուսնութիւնը, ի՞նչպիսի ամուսնութեան կը ցանկան, ո՞րն է, իրենց համար երշանիկ ու խուայ ամուսնութիւնը», առնոք լուրջ ու կինսական հարցումներ են որոնք, կը մասիսովն, ձեզ հետ, բազմաթիւ հայ երիտասարդներ, բայց որոնց գրախատարար պետանքով մէջ չենք կրնար պատասխանիլ: Ենէ հայ օրիորդներուն խակ հարցնէք, դժուար Ան կարնար ընդհանուր գոհացուցիչ պատաշան մը ստանալ, այնքան մեծ դեր ունին խրաբանիւթիւն ֆիդիքական կազմը, ստացած կրնութիւնը, զարգացումը, դիրքը, միջավայրը, ևայլն:

Ե Ն Դ Ա Տ Ա Պ

(Մ. Ա. — Մարտիլ). — Չանի որ ձեր «ակռաներուն տակի միաբեր փատ են և դիւրա կ'արիւնիս, կը նշանակի Ան լինդեր բորբոք են: Այդ բորբոքումը կրնայ առաջ գալ ակռաներու գէջ վիճակին կամ ընդհանուր հիւանդութեան մը (շաբարախու, ևայլն) կամ գեղերով Թունաորումները: Նախ առամնարոյմի մը ևս ի պահանջիկ հարկին՝ բժիշկի մը ցոյց տուեք:

Ե Ղ Ճ Ե Ռ Բ

(Պ. Ե. — Մատիմիկ). — Ձեր ունեցածը եղներ (Մու-
լիկայ — գապարնը) է, այսինքն եղիմի (բարբան) խոյ-
նաւածիք նմանող ունեցներ: Այդ հիւանդութիւնը առնեն երեւան կուգայ ունանց մօտ
երք կը գործածեն կարգ մը գաներ (օրի. թիւնին) կամ մանաւանդ կարգ մը ուսելիներ (ձրկ-
նեղին, ձկնականչ — միտքա —, հաւկի, պահածոյ միաբեր, կալի): Եղները, ուրեմն, մարմնն
տեսակ մը համագեցութիւնն է այդ պատմաներուն, այդ մատնդներուն դէմ, որով կը
յայսնէ Ան չկրնար տանիլ զանոնք: Հետևաբար պէտք է միտուկ Ան ձեր մօտ որն է այն
մասնակ կամ Թերեւս գեղը, որ առաջ կը բեր, զայն: Պատմար գտնելի եար, պէտք է ըզ-
գուշանալ անիկ և կամ մարմինը վարմեցնել անոր, ինչ որ թիշկի գործն է: Եղների մեր
այդ ներքին արամագրութիւնը փոխելու համար, կը յանձնաբարենք նաև որ բանի մը անդամ
ձեր արիւնը մեզի ներարկի տար (autohémosthérapie): Պէտք է հակել նաև մարտզական
զրծարաններու ընականն զրծունկութեան վրա:

— Ուրախ ենք որ ձեր նախորդ հարցումին պատասխանը «ակնկալուածին աւելի գոհ հացուցի» գտեր էք: Մենք ալ մեր կողմէ շատ գոյ պիտի ըլլայինք, եթէ մեր բաժանորդները ակնկալուածին չափ միայն չանը թափէին «Բուժանք» տարածելու համար:

Դ Ա Ր Ձ Ե Ա Լ Ե Ղ Ճ Ե Ռ Ո Բ

(Տիկ. Ա. Մ. — Լիօն). — Կարդացլեք եղանակի մա-

սին նախորդ պատասխանը: Սխալ ըրած էք սկիզբն չդարմանուելով: Բաւական հինգած է, բայց անմուգելի չէ: Կարելի է ձեզի վնասող սնունդներուն վարժուիլ, այդ մոնունդներով պատրաստուած դեղահատեր առնելով կամ ներարկումներով (peplone եւն.): Պէտք է լաւ վիճակի մէջ դնել մարտողական գործարանները, զգուշանալ պն յութենէ. մածոնին գործածութիւնը շատ օգտակար է: Ձեր պարագային մէջ, արինին ներարկումները հաւանաբար շատ լաւ ագդեցութիւն կ'ունենան:

Ե Ր Ա Զ Ե Ւ Ս Ա Մ Ն Ք Բ Ո Ւ

(Գ. — Պոլիչ.): — Երազին ինչ ըլլալը դժուար է բա-

ցատրել «Բուժանքի սեղմ էշերուն մէջ: Աւելի դիրին է բացատրել թէ ինչո՞ւ դուք «գրեթէ առանց բացառութեան ամէն գիշեր բազմաթիւ երազներ կը տեսնէց, որոնք քոնց տաճանելի կը դարձնէն, եւ որոնք չեն նմանիր բանաստեղծներու անուշ ու ընթոյց երազներուն . . . »: Դուք իսկ ցոյց կուտաք պատմառը, որ ձեր դժուարամարտութիւնն է: Դժուարամարտութիւնը անպատճառ ցատոլ չ'արտայայտուիր և շարունակ Վիշի ջոր և լսելը՝ անպատճառ չի կանոնաւորեք մարտողութիւնը: Պէտք է մեծ զգուշութիւն դարձնէք ձեր մոնդառութեան: Առաջին պայման՝ պէտք է դանդաղ ուտէք եւ լաւ ծամէք: Զգուշացեք արեւելեան ուտեստեղիներին (ապրւետ, հէլվա, եւայլն) եւ մանաւանդ արեւելեան ծեռլ պատրաստուած ծանր կերակուրներէն (տապկիւած, իւլոտ, սխտոր և պղպեղով կերակուրներ եւայլն): Հացը՝ քիչ ջուրը՝ չափաւոր ճաշի ատեն, տաք բմպելի մը եւ քիչ մը իանգիստ՝ ճաշէն վերց: Կարդացեք նաեւ ասկէ առաջ այս առնելու ուրիշներուն տրուած պատասխանները: Ձեր ճակատին եւ կոնակին բշտիկներն ալ գլխաւորաբար արդինք են գէջ մարտողութեան. լաւ մոնդառութիւն մը աւելի օգտակար է քան ծովի բաղնիքները: — *Mit pénéralisation* մասին մեր հարցումը որոշ չէ, կ'երեւիք *réminéralisation* ըսել կ'ուզէք, որ կը նշանակէ մարմնին հյայթայթել այն հանքային աղերը զորս ան չափին աւելի կը կորսնցն, օրկ. մարտողական գործարաններու, թոքախտի եւ այլ հիւանդութեանց ընթացքին:

Ց Օ Դ Ա Ց Ա Խ

Պ Ի Շ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

Հ Ե Ր Ա Ց Ա Փ Ո Ւ Թ Ի Ւ Ն

(Գ. Կ. — Նէօյի). — Ուրախ ենք որ օգտուած էք նա-

խորդ պատասխանէն: Յօնացափ մասին յօդուածը պիտի հրատարակենք Սեպտեմբերին: Պէտք է փնտուել ձեր միայն մէկ ծունկի յօնացափ պատմառը. արդեօք շերմասիզութիւնն

չունի՞ց կամ չէ՞ց ունեցած: Անշուշտ լաւ բան չէ շարունակ դեղ առնելը. բայց սխալ է նաեւ դեղին գործածութիւնը դադրեցնել, ցաւի դադարին հետ. յանախ ատոր հյամար է որ իիւանդութիւնը կը վերսկսի: Ձեր տարիքը, ապրելակերպ, աշխատանքը, մոնդառութիւնը, Փարզելի փոփոխական կլիման եւայլն, պատճառներ են թերեւս ձեր ցաւերու վերսկման: — Պոնդութեան մասին երկար յօդուած մը պիտի հրատարակենք Սեպտեմբերի եւ յաջորդ թիւ ւերան մէջ: — Մազիկու թափիլը հերամորթի տեսակ մը հիւանդութիւնէ առաջ կուգայ. ընդհանուր հիւանդութիւններ եւ որոշ կազմուածքներ ալ մասնաւորաբար տրամադիք կը դարձնեն հերամափութեան: Նախ պէտք է իսկական պատճառոր նշդիլ, ինչ որ յանախ դժուար է, եւ յետոյ երկարատեւ եւ համբերատար դարմանուը մը ընել, մազերու թափիլը կանգնեցնելու համար: Այդ է պատճառոր որ հերամափութեան հյամար, նոյնիսկ քծիշներու կորմէ յանձնարարուած դեղիքը արդինք չեն տար, որովհետեւ ենթականները կ'ուզեն կարն ժամանակի մէջ իրենց մազերը բռնասէ տեսնել: Այդ յոյսով ալ, միշտ դեղ կը փօխեն, հարստացնելով թերթերու մէջ ճանուցում ընտղները:

Հ Ա Ր Ց Ո Ւ Մ Ը Ն Ո Ղ Ն Ե Ր Ո Ւ Ն. — Մեզի եղած բազմաթիւ հարցումներուն՝ կարգով կը պատասխաննեն: Անոնք որ տակաւին չեն գտած իրենց հարցումին պատասխանը այս էցերուն մէջ թող բարի ըլլան քիչ մը համբերել: